

Anàlisi de Dades Financeres

UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA

ENTREGA 5

Informe

Abril Pérez Martí - 1600601

Arnau Perich Iglesias - 1603567

Eric Jiménez Barril - 1599092

Joan González Martínez - 1597201

Laia Escursell Rof - 1600578

13 de novembre del 2023

Exercici 1

Construïrem un simulador de moviment brownià.

- (a) **Camí de mostra de llançament de monedes:** creeu una funció que prengui un paràmetre N i produeixi un vector, que quan es dibuixa és el camí dels guanys i pèrdues d'un joc de llançaments. Tingueu en compte les regles següents:

- El joc realitza N apostes en l'interval de temps $[0, 1]$.
- El benefici o la pèrdua de cada aposta és $\frac{1}{\sqrt{N}}$

- (i) Traceu un camí de mostra per als valors següents de $N = 5, 10, 50, 100, 10000$

Definim una funció que simula els beneficis o pèrdues al tirar N vegades una moneda. A continuació podem veure com queda la funció:

```
1 coin_tossing_path <- function(N) {  
2   increments <- sample(c(-1, 1), size = N, replace = TRUE)/sqrt(N)  
3   path <- c(0, cumsum(increments))  
4   time <- seq(0, 1, length.out = N+1)  
5  
6   return(list(time=time, path=path))  
7 }
```

La figura 1 mostra els camins generats i com els beneficis o pèrdues van variant al llarg de les tirades, per els diferents valors de N :

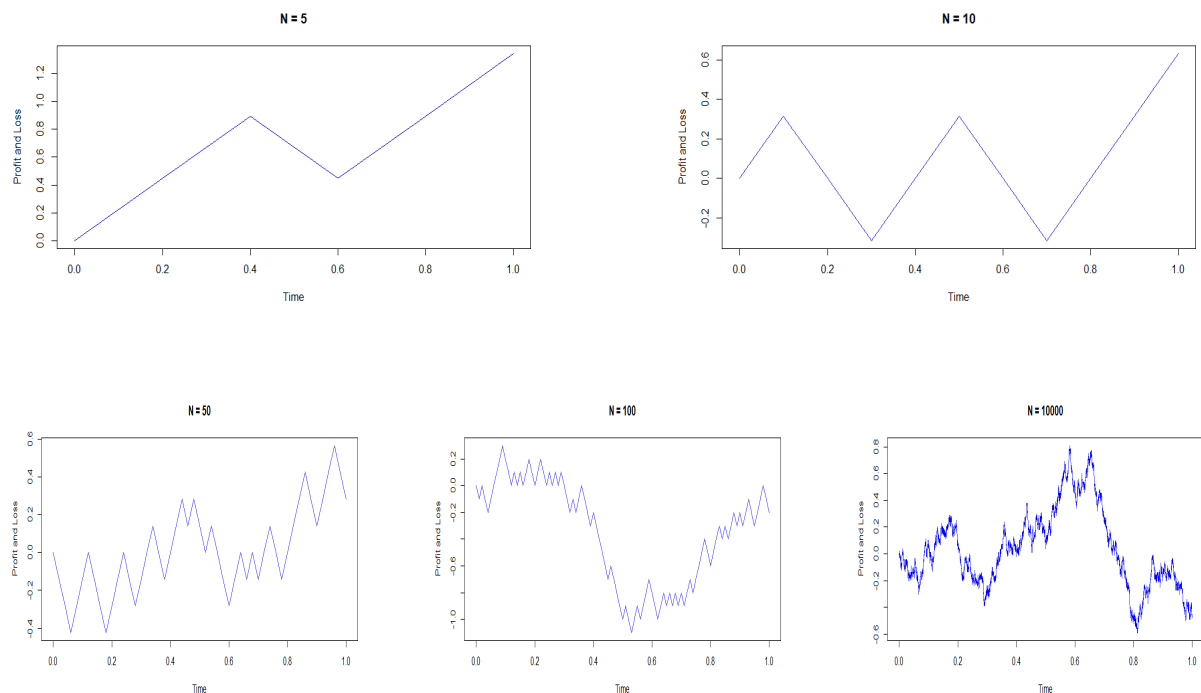

Figura 1: Plot del camí de mostra per diferents valors de N . Es pot veure com evoluciona el benefici i la pèrdua al llarg del temps

- (b) **Distribució de camins de mostra:** Codifiqueu una funció que pren els valors N i m i crida m vegades la funció anterior amb el paràmetre N . Feu aquesta funció per mantenir l'últim valor per a cada camí de mostra.

- (i) Crida la funció anterior per als parells $(N, m) = (100, 100), (1000, 1000), (10000, 10000)$. Traceu la funció de densitat de la sèrie temporal resultant i feu una prova de normalitat.

Definim la funció `simulate_multiple_paths` que s'encarrega d'anar cridant la funció `coin_tossing_paths` m vegades i guardar el benefici o pèrdua final de cada vegada.

```

1 simulate_multiple_paths <- function(N, m) {
2   last_values <- numeric(m)
3
4   for (i in 1:m) {
5     result <- coin_tossing_path(N)
6     last_values[i] <- tail(result$path, n=1)
7   }
8
9   return(last_values)
10 }

```

D'aquesta manera podem veure cap a on tendeixen els beneficis o pèrdues. A la figura 2, tendeixen a 0.

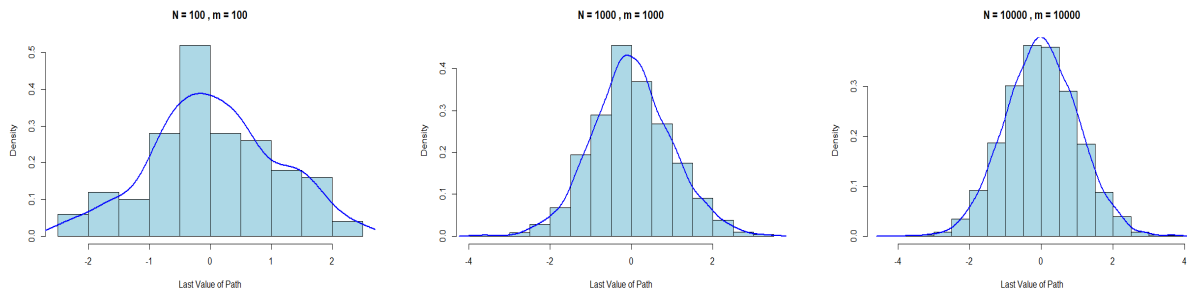

Figura 2: Plot de la funció de densitat per diferents valors de N i m .

Com podem apreciar a la Figura 2 a mesura que augmentem tant la quantitat del nombre d'apostes com les vegades que repetim el procés, la gràfica de densitat s'aproxima més a la gràfica d'una distribució normal. Aquest resultat és esperat, degut a que un moviment brownià té distribució normal i s'obté de fer el pas al límit a un procés discret com el estavem realitzant anteriorment. Per confirmar la nostra hipòtesi, podem realitzar un *Shapiro-Wilk Normality Test* sobre cadascun dels processos. Aquest prova la hipòtesi nul·la que la població donada està normalment distribuïda contra l'alternativa, que no ho està. A la Taula veiem els p -values per les proves amb 100 i 1000 repeticions de processos amb 100 i 1000 apostes, respectivament.

(N, m)	p-value
(100,100)	0.5524
(1000,1000)	0.5829

Observem que en ambdós casos obtenim p -values superiors a 0.05 per tant, no tenim evidències significatives per rebutjar que les poblacions siguin normals. Per tant, podem suposar que el resultat de les mostres són normals, tant per $N=m=100$ com per $N=m=1000$.

La prova del *Shapiro-Wilk Normality Test* test no admet poblacions de 10000 individus. És per això que a continuació es realitzen *qqplots* corresponents (veure Figura 3) per determinar si els quantils teòrics s'aproximen als quantils mostrals.

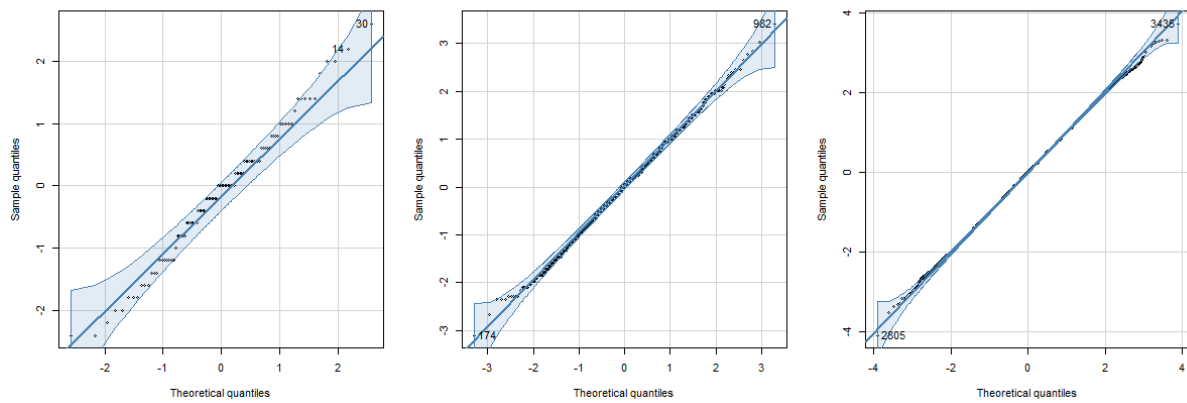

Figura 3: Gràfics dels *qqplots* per $N = m = 100, 1000, 10000$; respectivament

En els tres casos s'observa que els quantils mostrals es situen dins l'interval de confiança del 95%. Però cal notar que, a mesura que s'agumenten els valors de N i m , millor s'ajusten a la recta i l'interval de confiança és més estret. Això ens dona indicis que la població tendeix a una distribució normal, tal i com volíem demostrar.

Exercici 2

Programarem un algorisme de Montecarlo per calcular els preus de les opcions.

(a) Construcció d'un camí de mostra sota el model de Black-Scholes: Escriu una funció que mostri un camí a partir de l'equació diferencial estocàstica de Black-Scholes:

$$dS_t = rS_t dt + \sigma S_t dW_t$$

usant una discretització d'Euler. La funció ha de prendre les següents variables:

- N : nombre de passos de temps a la mostra.
- t_0 : temps inicial expressat com una fracció d'any.
- t_n : temps d'expiració expressat com una fracció d'any.
- S_0 : preu inicial de l'Stock.
- r : taxa sense risc anualitzada expressada en percentatge.
- σ : volatilitat anual expressada en percentatge.

Escriu una funció amb el següent prototip que retorni un camí del procés estocàstic.

```
1 path_sample=function(N,t0,tn,S0,r,sigma)
```

- Explorar les propietats del camí en funció de la variable r i σ .

El nostre objectiu és escriure una funció que mostri un camí a partir de l'equació diferencial estocàstica de Black-Scholes:

$$dS_t = rS_t dt + \sigma S_t dW_t \quad (1)$$

on S_t és el preu de l'actiu subjacent en temps t , r és la taxa del tipus d'interès, σ la volatilitat i W_t un Moviment Brownià.

Per tal de calcular el preu de l'actiu en cada instant de temps, usem la *discretització d'Euler*. Aquest procediment es basa en el següent.

Sigui una equació diferencial estocàstica de la forma

$$dX_t = a(X_t)dt + b(X_t)dW_t$$

per a algunes funcions $a(\cdot)$ i $b(\cdot)$. Podem simular el camí del procés a l'interval $[0, T]$ discretitzant-lo en N passos de mateix tamany

$$0 \leq t_0 < t_1 < \dots < t_n = T$$

i calculant el valor de cada X_{t_i} mitjançant l'algorisme:

$$\begin{cases} X_{t_0} = x_{t_0} \\ X_{t+\Delta T} = X_t + a(X_t)\Delta T + b(X_t)\sqrt{\Delta T}\varepsilon_t, \quad \varepsilon_t \sim N(0,1) \quad \Delta T = \frac{t_n-t_0}{N} \end{cases} \quad (2)$$

Per tant, usem l'equació 2 per simular el camí del preu de l'actiu, tenint en compte que $S_{t_0} = S_0$, $a(S) = rS$ i $b(S) = \sigma S$. El codi de R implementat es mostra a continuació

```
1 path_sample <- function(N, t0, tn, S0, r, sigma) {
2   path <- numeric(N+1)
3   path[1] = S0
4
5   dt = (tn-t0)/N
6
7   for (i in 2:(N+1)) {
8     path[i] = path[i-1] + r*path[i-1]*dt + sigma*path[i-1]*sqrt(dt)*rnorm(1)
9   }
10
11   return(path)
12 }
```

Considerem l'exemple per $N = 1000$, $t_0 = 0$, $t_n = 1$, $S_0 = 100$, $r = 0.01$, $\sigma = 0.3$. Si fixem `seed(1234)` i usem la funció `path_sample`, obtenim el camí que es mostra a la Figura 4.

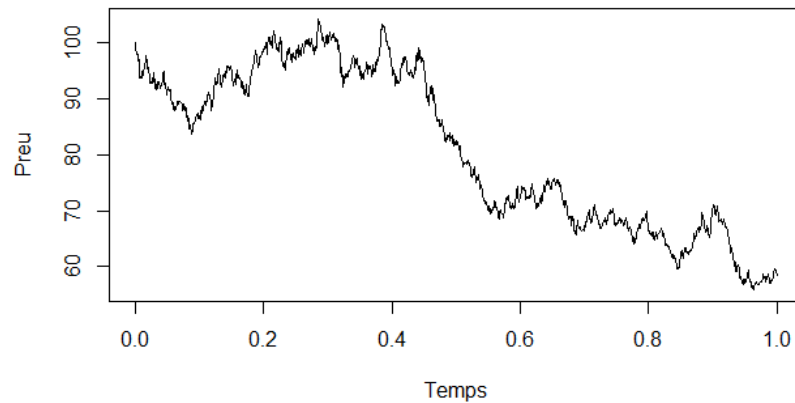

Figura 4: Simulació d'un camí del preu de l'actiu que segueix l'equació diferencial estocàstica de Black-Scholes 1.

Per últim, explorem les propietats del camí en funció de la variable r i σ .

Conseqüències de la variació de volatilitat

En primer lloc, mantenim constant el tipus d'interès r i fem variar el de la volatilitat σ . A la figura 5 s'observa una tendència creixent en la variabilitat dels valors que pren S a mesura que augmenta el valor de σ . Notem com, per valors petits de σ , la variació màxima mitjana del preu de l'actiu és relativament petita (no supera una oscil·lació màxima major a 50 per $\sigma < 0.25$). Per altra banda, per valors grans de σ , aquesta variació esdevé significant (arriba a superar una oscil·lació màxima major a 150 per alguns valors $\sigma > 0.75$).

Per tant, podem concloure que a major volatilitat, més ampli és el rang de valors que pot pendre l'actiu.

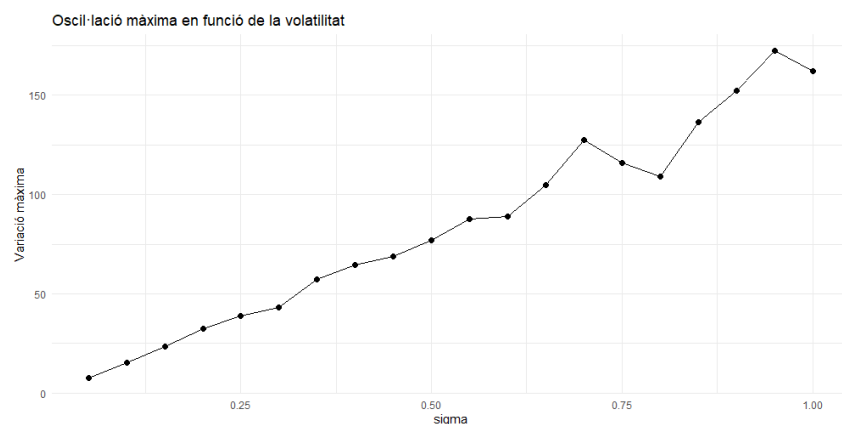

Figura 5: Variació màxima mitjana del preu d'un actiu en funció del valor de σ . Per cada σ , es simulen 100 camins, es calcula la variació màxima del preu de cada camí i es fa la mitjana

Conseqüències de la variació del tipus d'interès

A continuació, mantenim constant la volatilitat σ i fem variar el tipus d'interès r . En aquest cas, el fenomen que s'observa al variar r és un augment de la tendència creixent del camí del preu de l'actiu. A la figura 6 es pot veure la diferència entre el valor final i inicial de l'actiu. Aquest valor ens mostra,

de manera implícita, si el camí ha seguit una tendència constant (el preu no ha variat) o una tendència creixent (el preu final és major que el preu inicial). Notem que per valors petits de r , aquesta diferència és significativament petita; és a dir que el preu ha romàs constant. Per altra banda, a mesura que el valor de r augmenta, aquesta diferència també esdevé més gran. És a dir que la tendència del camí és creixent (el preu final és major que l'inicial).

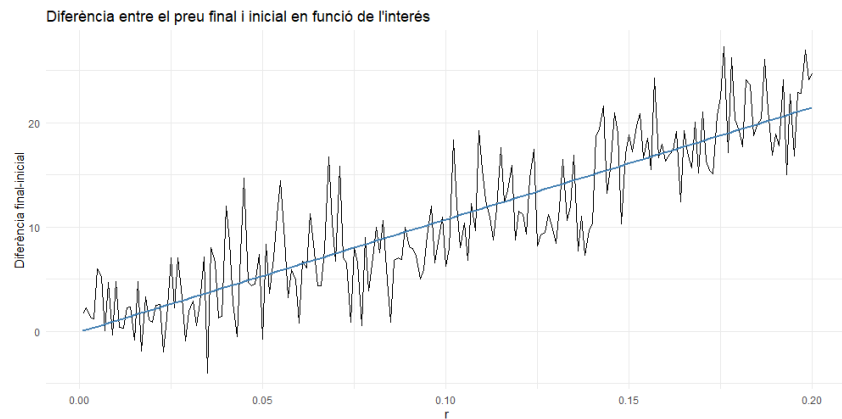

Figura 6: Diferència entre el preu final i inicial de l'actiu en funció del tipus d'interès. Per cada r , es simulen 100 camins, es calcula la diferència entre el valor final i l'inicial ($S_0 - S_T$) i es fa la mitjana.

(b) Funció de pagament: Implementeu la funció següent que avalua un benefici per a una *Call-option* amb una *strike* K determinada.

Donada que la funció de pagament d'un *Call-option* amb *strike* K és

$$\max(S - K, 0)$$

s'implementa la següent funció a R:

```
1 payoff_function=function(S,K){
2   return(max(S-K,0))
3 }
```

(c) Algorisme de Monte Carlo: Implementeu un algorisme de Montecarlo tal com es descriu a les notes de la conferència. La funció hauria de prendre un paràmetre M que determini el nombre de camins de mostra, així com una funció que determini el benefici de l'opció. També hauria de prendre tots els paràmetres de la funció *path sample* per poder cridar-lo dins del procediment. Utilitzeu el següent prototip:

```
1 monte_carlo(M,N,t0,tn,S0,r,sigma,payoff_function,K)
```

Recordem, en primer lloc, l'algorisme de Monte Carlo pel preu d'una opció.

Algorisme de Monte Carlo:

1. Simular una ruta per a S aplicant l'esquema d'Euler (13) amb
  - $S_{t_0} = S_0$
  - $a(S) = rS$
  - $b(S) = \sigma S$
- per a una malla de discretització donada $N \in \mathbb{N}$
2. Apliqueu la funció de pagament, V , a S_{t_N}
3. Repetiu els passos 1 i 2 $M \in \mathbb{N}$ vegades
4. El preu de l'opció és

$$\left(\frac{1}{M} \sum_{i=1}^M V(S_N^i) \right) e^{-r(T-t)} \quad \text{quan } N, M \rightarrow \infty$$

A continuació s'implementa aquest algorisme a R pel nostre cas.

```
1 monte_carlo=function(M,N,t0,tn,S0,r,sigma,payoff_function,K){
2   v <- c()
3   for(i in 1:M){
4     path<-path_sample(N,t0,tn,S0,r,sigma)
5     v[i]<-payoff_function(path[N+1],K)
6   }
7   preu = mean(v)*exp(-r*(tn-t0))
8 }
```

La funció `monte_carlo` realitza el següent: es repeteix M cops la simulació d'un camí usant la funció `path_sample` de l'apartat (a), es calcula el preu de l'opció en base a l'últim valor del camí, amb la funció de pagament previamente definida, i finalment s'aplica l'última fórmula per saber el preu de l'acció.

(d) **Put option** Modifica la funció `payoff_function` i dona el preu d'una *Put-option* per 1 any, amb un 5% de taxa d'interés i un 40% de volatilitat. L'*stock* cotitza actualment a 90 EUR i l'*strike* de la *Put-option* és de 75.

En primer lloc, recordem que la funció de pagament d'una *Put-option* sense prima és

$$\max(K - S_T, 0)$$

Un cop definida la `payoff_function`, i fixant

- $r = 0.05$.
- $\sigma = 0.4$.
- $S_0 = 90$.
- $K = 75$.
- $N=1000$.
- $M=1000$.
- $t_0 = 0, t_n = 1$, doncs hi ha 1 any.

obtenim que el preu de la *Put-option* al moment inicial és de 5.89EUR.

Per tal de seguir el model de Monte-Carlo, podem cridar més cops la funció i calcular la mitjana. Si ho fem amb 10 repeticions, obtenim un preu de 5.60EUR, mentre que si ho fem amb 100 repeticions, obtenim que el preu de la *Put-option* és de 5.55EUR